

CERKVENI GLASNIK

ZA TRŽIŠKO ŽUPNIJO

Izhaja zadnjo soboto v mesecu. -- Posamezna številka stane s prilogo „Vera in življenje“ 2.- Din.

Misli in sklepi iz sv. misijona.

Kaj mi pomaga, če cel svet pridobim, svojo dušo pa pogubim? Zatorej hočem rešiti svojo dušo.

Kako pusto in prazno je živeti brez Boga, v grehu! Tudi nevarno je to. Zato proč od mene greh, a k meni Bog!

Priznam: če ljubim grešno prilžnost, ljubim greh. Zato, takoj proč od prilžnosti!

Sveta spoved, moja rešiteljica, kako sem te zanemarjal! Šel bom sedaj večkrat. Bog me varuj, da bi kdaj zanemaril velikonočno dolžnost!

Moja duša ni živeła. Jezus daj, da živi od Tebe, pogosto nasičena v svetem obhajilu!

Nedelja v pijanosti — smrt v pijanosti, nedelja brez sv. maše — smrt brez Boga! Nočem nesrečne smrti, zato hočem nedeljo in zapovedane praznike posvečevati!

Za sovraštvo in prepir je treba vedno dveh. Tej dvojici sem morda že tudi pripadel, odslej ne več!

Pohujšanje sem trosil z nespodobno obleko, z vedenjem, z besedo, z dejanji. Moje telo in njegove zmožnosti, vse to je last božja. To hoče ostati, da tudi duša v tej lastnini ostane!

Fant, dekle sem. Čista mladost dela srečen zakon po božjih postavah. Marija devica, podpiraj me!

Mož sem. Veren mož je apostol in prijatelj Kristusov v cerkvi doma in v javnosti.

Žena sem. Ali vem, da je pobožna žena blagor družine?

Sveti misijon je pokazal, da je še tlela v meni dobra iskra. Naj sedaj ta iskra žari pred Bogom do smrtne zore! —

Ali je bil kdo tak?

Sveti misijon se je vršil v župniji. Ne brez uspeha. Hram božji je objemal množice, ljubezen božja je odpuščala.

Vsi so prihajali. Redkokateri je izostal. Ena vas je imela samo enega, ki ga misijonski zvon ni zdramil. O pač, dramil ga je, a zakrknjenost njegova je bila že prevelika.

V mladosti je bil zelo dober. Pobožni stariši so lepo vplivali nanj, njihove besede so našle sprejemljivo srce. A stariši so umrli. Malo je šel po svetu, še več je pritiskal

nanj zapeljivi svet. Dobil je posebno veselje do branja. V začetku je bral vsepovprek, polagoma je pa postajal v izbiri napreden. Le gotovo čtivo mu je zadostovalo, cerkve in duhovnikov pa ni maral več. Morder je postal in izobražen na podlagi svojega obilnega branja res tako, da mu je škodilo.

Preprosti sosedje so se nad spremembo njegovega načina življenja čudili. Ob misijonu je stopil k njemu dober sosed pa ga je nagovarjal, naj spremeni svoje življenje. „Kaj bo po smrti?“ tako ga je ljubeznjivo vprašal. A pričela je govoriti z njega časo-

pisna modrost. Zamahnil je z roko in ponavljal: „Tam bo sam mir!“ — Revež poln nemira se je tolažil z mirom...

Zadnjikrat so peli misijonski zvonovi. Slovesna procesija je zaključila izredno pobožnost, vse se je te lepe slovesnosti veselilo. Ko so se zazibali zvonovi, se je vas načela prazniti. Vse je hitelo k sklepni pobožnosti. Edini, ki je preslišal, — ne, ki je s silo dušil — glasove misijonskega zvona v sebi, je pa tisto uro sedel v svojem čebeljaku. Glavo je globoko povetil med roke. Tisti, ki je tako rad govoril o miru, je bil v teh trenutkih v največjem nemiru.

Revež...!

Zgodilo se je.

Nekdo, ki je odprtih oči in ušes potoval po Parizu pripoveduje:

Tam, kjer je pred 20—30. leti oral kmet svojo zemljo in se je pri počitku lahko oziral na veliko mesto, je nastalo danes veliko predmestje. Male hišice so zrastle, mnoge barake, sploh vsakovrstna preprosta bivališča. Za kar bogati, prenapolnjeni Pariz nima prostora, to išče tu bivališča. Poseben oddelek tvorijo tu zbiratelji starih cunj. Tudi mnogi potepuhi iščejo radi v tem delu predmestja svoje zavetje. Otroci so zelo prepuščeni samim sebi, divji zakoni so tu doma, revščina in greh imata tu obilen skupen pohod.

Predmestje s takimi in podobnimi razmerami bi postalo samo po sebi kmalu nevarnost za Pariz. Kdo more namreč ustaviti pogubne valove žalostnih razmer?

A katoliški duhovniki, polni duha požrtvovalnosti in svetega ognja, so stopili v to predmestje. Tu so si poiskali borno bivališče. Eden teh pastirjev gre nekega dne pogledat „po novi fari,“ kjer naj odslej deluje za Kristusa in neumrjoče duše. Kmalu zasliši za seboj polno neprijaznih pozdravov. Razne surove žaljivke kar dežujejo. Ne zmeni se dobri duhovnik za vse to. Pride pa do tolpe podivjanih otrok. „Sovražnik je tu!“ zakliče surov glas in že prileti v dukovnika oster kamen. Kri se pocedi duhovniku po obrazu. Obriše se ranjenec. Nato se pa sklone in pobere kamen. Ali bo vrnil milo za drago? Ne! „Prijatelj,“ zakliče mladeniču, ki je bil kamen vrgel, „najlepša hvala! Vedi pa: Ta kamen, ki je iz tvojih rok priletel v moj obraz, bo prvi kamen za cerkev, ki jo bom z božjo pomočjo skušal postaviti v tem kraju!“

In tako se je zgodilo. Dve lepi cerkvi je pozneje ta duhovnik v tem okraju dal postaviti in oni kamen, s katerim je bil ranjen, je bil uzidan v vogelni kamen lepe, mogočne cerkve, posvečene Kraljici sv. rožnega venca.

Katoliška cerkev vedno, tudi v današnjem stoletju, vrši povsod svoje vzvišeno poslanstvo. Versko, kulturno, pa tudi družabno življenje uravnava in vodi najlepše edino le Kristusova ustanova. Zavedajmo se s polno hvaležnostjo tega!

† Nadučitelj Jožef Kragl,

prvi stalni voditelj tržiške šole od 6. oktobra 1879 do 27. decembra 1905.

(Nadaljevanje.)

Rad bi bil izpolnil očetovo iskreno željo in prisrčno prošnjo, da bi ga bil šel še večkrat obiskat, toda volja in ukaz mojih predstojnikov je bila drugačnega mnenja. Vedno in vedno je ubogi oče povpraševal, kdaj pride moj ljubi Viktor zopet k meni; mati mi je vedno sporočala, da je iskrena in skoro gotovo zadnja želja njegova, da bi še prišel k njemu — pa stanovska dolžnost je prva dolžnost! — Očetovo trpljenje je bilo vedno hujše; po celem telesu so se mu naredile boleče rane, toda vse je trpel miren in zelo potrpežljiv. Čeprav je telo že razpadalo, dušne moči so mu še ohranjemale telesno življenje. Silno je trpel. Na Božični praznik mi mati piše: „Naš ljubi oče je zelo slab, tako da mu je želeti rešenja. Včeraj ni ves dan nič govoril, danes pove le kako besedo, pa prav tiho in skoro nerazločno. Tudi zdravniku se grozno smili.“ To sporočilo sem sprejel ravno pred začetkom duhovnih vaj, katere so se imele začeti na sv. Štefana in bi trajale do novega leta, ko smo drugoletniki-bogoslovci imeli prejeti nižje redove. Zelo me je skrbelo, če bo smrt očetova nastopila ravno med duhovnimi vajami, kajti lahko bi se v tem slučaju zgodilo, da bi oče umrl in bil že par dni pokopan, a jaz bi za vse to niti ne zvedel, ker med duhovnimi vajami naj bi bili popolnoma ločeni od sveta. Toda zaupajoč na božjo pomoč, sem se, čeprav težko, z vso odločnostjo poprijel duhovnih vaj. V noči od 26. na 27. dec. pa sem imel zjutraj ob pol 3. uri v spanju prečudne sanje: Zdelo se mi je, da stoji ob meni dobri moj oče, ljubeznjiv, a vendar zelo resen in mi naroča trojno dolžnost za bodoče življenje s pristavkom, da o tom ne smem nikdar nobenemu po-

vedati. Prebudim se nato in hitro o tem potožim svojemu sostanovalcu tovarišu Kepecu ter razodenem slutnjo, da je moj oče gotovo že umrl. Kar sem ta dan doživel, smelo trdim, je človeku — slabotnem zemljanu — skoro pretežko preživeti, pa pisati o tem nočem, ker mi to brani ljubezen, ktero sem dolžan do svojih bivših stanovskih predstavnikov. (Konec prihodnjič.)

To in ono.

Sv. misijon se je vršil od 22. do 30. marca. Vodili so ga čč. gg. misijonarji lazaristi iz Ljubljane: Šavelj Ludovik, Martelanc Aleksander in Fidler Jožef. Udeležba je bila pri 29 govorih vedno zelo lepa, le večkrat je bila cerkev še premajhna. Vse dni, brez najmanjšega odmora, je stalno spovedovalo 6 do 8 g. spovednikov. Svetih obhajil je bilo čez 9.000. Dostop k spovednicam in k govorom so imeli predvsem le domači farani. Sklepno procesijo, ki se je vršila ob najlepšem vremenu in ob ogromni udeležbi faranov, je vodil prevzvišeni gosp. škof koadjutor dr. Gregor Rožman. Hvala Bogu, božji milosti so se tržiška srca v dneh sv. misijona na široko odpirala. Naj v tej milosti tudi vztrajajo!

Zvonova cerkve sv. Andreja sta stala, ko je bil ubiti zvon vzeti tudi v račun še 28.243 30 Din. Prenovitev cerkve in ureditev zvonov, vse to je stalo skupaj 114 645 30 dinarjev. Pa je, hvala Bogu, že vse plačano.

O preganjanju kristjanov v Rusiji je 17. marca zvečer predaval v dvorani „Našega doma“ g. vseučiliški profesor dr. Snaj Andrej iz Ljubljane. Dvorana je bila nabito polna. Po skioptičnih slikah in po besedah gosp. predavatelja, ki so nam odkrile grozote trpljenja ruskih kristjanov, je bila sprejeta resolucija obsodbe in sočutja. Prostoovoljno so navzoči darovali ta večer apostolstvu sv. Cirila in Metoda Din 705 70. Na nedeljo 16. marca smo pa pokazali prav posebno ljubezen do vzhodnih bratov z molitvijo v cerkvi.

Prenovitev kapele, kjer je o sv. R. T. drugi blagoslov bo stala kar čez štiri tisoč dinarjev. Tisti, ki so že obljubili svoje prispevke, naj jih blagovolijo kar tej številki prikrojiti. Darove sprejema župni urad, kakšna nabirka se bo pa vršila kdaj v nedeljo popoldne.

Znamenje Križanega pod župniščem, kjer je na praznik sv. R. T. četrti blagoslov, je že v delu in bo tudi še to pomlad stalo.

Gospodinjki tečaj na Skali je bil zaključen v polno zadovoljnost 16. marca. Naša Vincencijeva konferenca je s tem že drugo leto nudila delavskim dekletom potrebno izobrazbo. Mestna občina je tudi letos naklonila tečaju nekaj drv, za kar bodi izrečena javna zahvala.

Ogenj je na Slapu povzročil 16. marca zvečer veliko škode. Če podpiramo radi že pogorelce od drugod, pač ne bomo prezrli nabirke za domače pogorelce, ki se vrši v nedeljo 6. aprila pri dopoldanskih opravilih v cerkvi!

Največji reveži, naši sofarani, so pač bolniki. In teh imamo vedno dovolj. Za letošnjo Veliko noč je tukajšnja farna duhovščina podelila že v tednu sv. misijona sv. zakramente dva in štiridesetim na domu. Več onemoglih je bilo v cerkev prinešenih in pripeljanih. Naj zlasti bolniki in onemogli vedo, da za velikim petkom pride Velika noč!

Brezalkoholna restavracija posluje sedaj že nekaj tednov v „Rokodelskem domu“. To koncesijo je dobila Vincencijeva konferenca na svoje ime. Opuščena pa je bila prejšnja alkoholna gostilna. Namenu hiše se pač prilega ta sprememba. Kdor hoče poslušati izborni radio, pa le z zdravo pijačo in dobro ter ceneno jedačo tešiti žejo in glad, naj se rad zateče v to restavracijo! Če bo zahajalo še več delavcev v R. d. na hrano, bo postrežba lahko še boljša in obilnejša.

Varovanci na Skali se bodo tudi letos poklonili svojim dobrotnikom na belo nedeljo z lepo akademijo.

Oznanila za veliki teden so v današnji številki zato obširnejša, da lažje sledite lepim obredom teh dni.

Oznanila za april.

4. **Prvi petek v mesecu.** Ob šestih zjutraj sv. maša z blagoslovom, ob sedmih zvečer sv. križev pot in blagoslov z Najsvetejšim. Večerna pobožnost tudi še druge petke v postu.

6. **Peta postna, tiha nedelja, prva v mesecu.** Pred šesto sv. mašo skupno sv. obhajilo za moške, popoldne sv. križev pot in pete litanije Srca Jezusovega.

11. **Žalostna Mati božja**, patrona ženske Marijine družbe. Ob pol šestih zjutraj govor za žensko Marijino družbo, skupno sv. obhajilo in nato sv. maša z blagoslovom za družbo.

13. **Cvetna nedelja.** Ob tričetrt na deset blagoslov oljk in nato procesija okrog cerkve. Zaradi pasijona — popisa Jezusovega trpljenja po evangelistu Mateju, ki se bere med sv. mašo, — ta dan ni pridig.

15. **Veliki torek.** Med sv. mašo se bere popis Jezusovega trpljenja po evangeliju sv. Luke.

16. **Velika sreda.** Med sv. mašo se bere popis Jezusovega trpljenja po evangeliju sv. Marka. Popoldne ob štirih pete jutranjice.

17. **Veliki četrtek.** Spomin zadnje večerje, postavite zakramenta sv. R. T., krvavega potu na Oljski gori in Judovega izdajstva. V spomin na postavitev sv. maše je ta dan samo ena sv. maša. Sv. obhajilo se deli prvič ob pol šesti uri zjutraj. Ob devetih je slovesna sv. maša z leviti. Pri glorijski zapojejo zvonovi in orgle, ki potem do velike sobote utihnejo — spomin na Jezusovo trpljenje. Med sv. mašo se zadnjič deli sv. obhajilo. Po sv. maši se prenese sv. R. T. v kapelico — spomin Jezusove poti na Oljsko goro. Po kratkih molitvah v kapelici se prične razkrivanje oltarjev, kar nas spominja, da so Jezusa ob smrti oropali oblačil in so jih vojaki med seboj razdelili. — Popoldne ob štirih pete jutranjice. — Zvečer ima v kapelici uro molitve od sedme do osme ure Dekliška Marijina družba, od osme do devete pa Marijina družba za žene.

18. **Veliki petek.** Spomin smrti našega Gospoda Jezusa Kristusa. Ob šestih zjutraj sv. križev pot. Ob osmih se prične sveto opravilo. Najprvo tiho žalovanje nad grehi sveta, ki so zakrivali Jezusovo smrt, — mašnik leži pred oltarjem, — nato branje iz stare zaveze o velikonočnem jagnetu in popis Jezusovega trpljenja po sv. Janezu. Potem molitve za vse ljudi celega sveta, odkrivanje in češčenje sv. križa in mašne molitve velikega petka. Končno se prenese sv. R. T. v božji grob. — Popoldne ob štirih pete jutranjice. — Zvečer ob trideletni soboti se včasih opravljali v noči od sobote na nedeljo.

19. **Velika sobota.** Ob sedmih zjutraj je blagoslov ognja, od katerega se prižgo potem luči v cerkvi in ki se raznaša po domovih; nato blagoslov velikonočne sveče, branje prerokb starega zakona, blagoslov krsne vode in nato slovesna sv. maša z leviti, med katero pri glorijski zopet zapojejo orgle in zvonovi. Vsi obredi velike sobote so se včasih opravljali v noči od sobote na nedeljo.

Blagoslov jedil se deli na Bistrici, na Fabriki, pri Sveti Ani in po Dolini kot običajno. V župni cerkvi je blagoslov jedil ob dveh popoldne, pri svetem Andreju pa ob pol treh.

Slovesno vstajenje in procesija se vrši po slovesnih jutranjicah, ki se prično ob peti uri popoldne. Procesija gre v običajnem redu. Po procesiji je zahvalna pesem.

Vsak post preneha na veliko soboto opoldne.

20. **Velika noč.** Ob šestih sv. maša z dvema blagoslovoma, ob osmih z enim blagoslovom, ob desetih slovesna peta sv. maša z leviti in z dvema blagoslovoma. Popoldne ob treh slovesne pete litanije Matere božje.

24. **Sv. Jurij.** V župni cerkvi je ob šestih orglana sv. maša pri oltarju sv. Jurija, pri sv. Juriju nad Bistrico ob desetih sv. maša za sosesko z darovanjem za cerkev.

25. **Sv. Marko.** Ob sedmih gre prošnja procesija k cerkvi sv. Jožefa, kjer je sv. maša s pridigo. Po opravi se vrne procesija po krajši poti nazaj v župno cerkev.

27. **Bela nedelja.** V župni cerkvi sv. maše ob šestih, osmih in desetih. Ob desetih je tudi sv. maša pri sv. Jurju v Bistrici z darovanjem za cerkev sv. Jurija. Pri vseh treh sv. mašah v župni cerkvi je pa letno darovanje za oba gg. kaplana.

Shodi cerkvenih organizacij:

III. red: shod 6., vesoljna odveza: 13. in 20.

Dekliška Marijina družba: cerkveni shod 13., večerni sestanki 1. in 8., skupno sv. obhajilo 27.

Ženska Marijina družba: shod in skupno sv. obhajilo 11.

Fantovska Marijina družba: shod in skupno sv. obhajilo 6.

Marijin vrtec: shodi po oznanilu v cerkvi.

Župnijska kronika za februar.

Februarja v naši župniji rojenih: 10.

Februarja v naši župniji poročeni:

1. **Jerman Jožef**, čevljar, Tržič št. 164 in **Smolej Jožefa**, delavka, Tržič št. 233, poročena 8. februarja.
2. **Kavar Jožef**, delavec, Sv. Ana 34 in **Zadnikar Marija**, delavka, Tržič št. 186, poročena 8. februarja.
3. **Rožman Kristijan**, tov. podmojster, Tržič št. 22 in **Mandelc Ana**, tov. uslužbenka, Tržič št. 22, poročena 22. februarja.

Februarja v naši župniji umrli:

1. **Cvek Marija**, žena tov. delavca, roj. 14. 11. 1865, umrla v Tržiču št. 189, dne 8. februarja.
2. **Purger Valentin**, sin delavca, roj. 10. 2. 1930, umrl v Tržiču 184, dne 10. februarja.
3. **Ahačič Helena**, žena bivšega delavca, roj. 12. 4. 1850, umrla v Tržiču št. 196, dne 12. februarja.
4. **Globočnik Janez**, posestnik in čevljar, roj. 15. 2. 1865, umrl v Tržiču št. 60, dne 15. februarja.
5. **Selko Franc**, sin kleparja, roj. 15. 2. 1930, umrl v Tržiču št. 186, dne 15. februarja.
6. **Lassnig Sebastijan**, posestnik in pekovski mojster, roj. 6. 2. 1865, umrl v Tržiču št. 106, dne 16. februarja.
7. **Golmajer Andrej**, čevljar, roj. 9. 11. 1855, umrl v Tržiču št. 261, dne 16. februarja.
8. **Mrtvorojenka**.

Februarska poročila od drugod:

1. **Rotar Franc**, rojen v Tržiču 30. 9. 1904, poročen v Radovljici 31. decembra 1929 z **Zupan Frančiško**.
2. **Rozman Vinko**, rojen v Tržiču 30. 3. 1901, poročen na Brezjah dne 2. 2. 1930 s **Petriz Heleno**.
3. **Meglič Frančiška**, rojena pri sv. Katarini št. 19, dne 23. 1. 1908, poročena v Celju dne 9. 2. s **Šesek Francom**.
4. **Pristov Ivana**, rojena v Lomu, tedaj še v naši župniji, dne 15. 6. 1898, poročena v Lomu 17. 2. s **Poklukar Jakobom**.
5. **Babič Marija**, hči posestnice v Tržiču št. 161, poročena 16. 2. v ljubljanski stolnici s **Hladnik Andrejem**, posestniškim in gostilniškim sinom iz Pristave v župniji Križe.
6. **Primožič Franc**, posestnik na Slapu št. 44, poročen 20. 2. na Vrhniki z **Ido-Miroslavo Senica**.
7. **Tornar Jožef**, roj. 11. 3. 1906 v Tržiču, poročen 22. 2. pri sv. Petru v Ljubljani s **Heine Hildergardo**.
8. **Rozman Jožefa**, rojena v Lomu, tedaj še v naši župniji, 4. 3. 1901, poročena 24. 2. v Lomu s **Kalan Francom**.
9. **Nemec Jožef**, rojen pri sv. Ani 30. 3. 1911, umrl v ljubljanski bolnici dne 17. 1. 1930.

Za predstavnika in založnika: **Anton Vovk**, župnik v Tržiču. Za urednika v Ljubljani: **Dr. P. Gvido Rant**, O. F. M. Za Zadržno tiskarno v Ljubljani: **Srečko Magolič**.